

נְעוּל אַחוּתִי כָּלָה גַל נְעוּל מְעִין חָתוּם, מָאן מְעִין חָתוּם דָּא נְקוּדָה, מָאן נִיהוּ נְעוּל (דף עג ע"א) דִּילָהּ, דָּא ו' דְּסִתִּים לְהִיכְלָא וּבָהּ אֲתַעְבִּיד ׀ סְתִימָא, אִיהִי ׀ רַבְתָּא מְלִסְרַבְהּ הַמְשֻׁרָה (ישעיה טו), וְהֵאֵי נְקוּדָה עֲלָהּ אֲתַמַּר (איוב כח כא) וְנַעְלָמָה מְעִינִי כָּל חַי וּמְעוּף הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה, וְהֵאֵי נְקוּדָה מְסֻטָּרָא דִּימִינָא אֲתַקְרִיאת אֲהֶבָה, וּמְסֻטָּרָא דְשְׂמַאלָא אֲתַקְרִיאת יִרְאָה, וּמְסֻטָּרָא דְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא אֲתַקְרִיאת תּוֹרָה, וְאִיהִי מְצוּהָ, דְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא פְּלִיל תְּרוּיָהּ, בְּגִין דְּאִיהוּ ו' פְּלִיל י"ה דְּאִינוּן לִימִינָא וּשְׂמַאלָא, וְאִיהוּ ו' בְּאֲמַצְעִיתָא פְּלִיל תְּרוּיָהּ, וּשְׂכִינְתָּא תַּתָּא מְצוּהָ פְּלִילָא מְאַרְבַּע אַתְוּוּן, אִיהִי אֲתַקְרִיאת י' מְסֻטָּרָא דְחֻכְמָה, ה' מְסֻטָּרָא דְאִימָא עֲלָאָה, וְאֲתַקְרִיאת תּוֹרָה מְסֻטָּרָא דְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, הָדָא הוּא דְכֹתִיב (משלי ח כב) יְהו"ה קִנְנִי רֵאשִׁית דְּרֻכּוֹ, דְּרֻכּוֹ דְּרֻךְ ו', קִנְנִי דְּאִיהוּ קֵן דִּילָהּ, וּבְגִין דְּאִיהִי כְּלִילָא מְכֻלָּהּ אַרְבַּע אֲתַקְרִיאת מְצוּהָ, מ"ץ בְּאוֹתִיּוֹת א"ת ב"ש אִיהוּ י"ה, י"ם ה"ץ, וּבָהּ פְּלִילֵן פְּקוּדִין דְּעֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, פְּקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה מְסֻטָּרָא דְּדִין דְּאִיהוּ אֱלֹהִים דְּתַמָּן י"ה, וְעֲלָהּ אֲתַמַּר (שמות ג טו) זֶה שְׁמִי וְהָא אֹיָקְמוּהוּ, פְּקוּדִין דְּעֵשָׂה מְסֻטָּרָא דִּימִינָא דְּאִיהוּ רַחֲמֵי דְכְּלִילֵן בְּאַבְרָהָם, וְעֲלִיָּהּ אֲתַמַּר (חבקוק ג ב) בְּרוּגְזוֹ רַחֲם תִּזְכּוֹר.

אַחוּתִי כָּלָה גַל נְעוּל מְעִין חָתוּם. מִי הַמְעִין הַחָתוּם? זוֹ נְקוּדָה. מִי הוּא הַנְעוּל שְׁלָהּ? זֶה ו' שְׁסֻתוּם לְהִיכָל, וּבּוֹ נַעֲשִׂית ׀ סְתוּמָה, הִיא ׀ גְּדוּלָה מְלִסְרַבְהּ הַמְשֻׁרָה, וְעַל הַנְקוּדָה הַזֹּאת נֹאמַר וְנַעְלָמָה מְעִינִי כָּל חַי וּמְעוּף הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה, וְהַנְקוּדָה הַזֹּאת מִצַּד הַיָּמִין נִקְרֵאת אֲהֶבָה, וּמִצַּד הַשְּׂמַאל נִקְרֵאת יִרְאָה, וּמִצַּד הָעַמּוּד הָאֲמַצְעִי נִקְרֵאת תּוֹרָה, וְהִיא מְצוּהָ, שֶׁהַעַמּוּד הָאֲמַצְעִי כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא כּוֹלֵל אֶת י"ה, שֶׁהֵם לִימִין וְלִשְׂמַאל, וְהוּא בְּאֲמַצְעֵי כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם, וְהַשְׂכִּינָה הַתַּתְּחוּנָה מְצוּהָ הַכּוֹלֵלָה מְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, הִיא נִקְרֵאת י' מִצַּד הַחֻכְמָה, ה' מִצַּד הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, וְנִקְרֵאת תּוֹרָה מִהַצַּד שֶׁל הָעַמּוּד הָאֲמַצְעִי. זֶהוּ שְׂפָתוֹב יְהו"ה קִנְנִי רֵאשִׁית דְּרֻכּוֹ, דְּרֻכּוֹ דְּרֻךְ ו', קִנְנִי שֶׁהוּא הַקֵּן שְׁלָהּ, וּמִשּׁוּם שֶׁהִיא כְּלוּלָה מְכֻל הָאֲרַבַּע, נִקְרֵאת מְצוּהָ. מ"ץ בְּאוֹתִיּוֹת א"ת ב"ש הוּא י"ה, י"ם ה"ץ, וּבָהּ כְּלוּלִים מְצוּוֹת עֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה. הַמְצוּוֹת שֶׁל לֹא תַעֲשֶׂה מִצַּד הַדִּין שֶׁהוּא אֱלֹהִים, שְׁשֵׁם י"ה, וְעֲלִיָּהּ נֹאמַר זֶה שְׁמִי, וְהָרִי פִּרְשׁוּהוּ. מְצוּוֹת עֵשָׂה מִצַּד הַיָּמִין שֶׁהוּא רַחֲמִים, שְׂכֻלִים בְּאַבְרָהָם, וְעֲלִיָּהּ נֹאמַר בְּרוּגְזוֹ רַחֲם תִּזְכּוֹר.

קָם זְקֵן אֶחָד מֵאַחַר הַצֵּל (הַבַּתְל) וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, מִנּוּרָה הַקְדוּשָׁה, קוּם הַדֶּלֶק גַּר שֶׁהִיא מְצוּהָ, הַשְׂכִּינָה הַקְדוּשָׁה, שֶׁעֲלֶיהָ נֹאמַר אֵשׁ תָּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמְזֻבָּח לֹא תִכְבֶּה, וְעֲלֶיהָ נֹאמַר לְהַעֲלֹת גַּר תָּמִיד, גַּר יְהו"ה נִקְרֵאת וְדָא, הָאוּר שְׂמַאיָהּ בּוֹ נִשְׁמַת אָדָם, קוּם הַדֶּלֶק בָּהּ.

קָם סָבֵא חַד מִבְּתֵר טוּלָא (בוֹתְלָא), וְאָמַר רַבִּי רַבִּי בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, קוּם אֲדִילִק שְׂרָגָא דְאִיהִי מְצוּהָ, שְׂכִינְתָּא קְדִישָׁא, דְּעֲלָהּ אֲתַמַּר (ויקרא יו) אֵשׁ תָּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמְזֻבָּח לֹא תִכְבֶּה, וְעֲלָהּ אֲתַמַּר (שמות כז כ) לְהַעֲלֹת גַּר תָּמִיד, גַּר יְהו"ה אֲתַקְרִיאת וְדָא, אוּר דְּנִהִיר בֵּיהּ נִשְׁמַת אָדָם, קוּם אֲדִילִק בָּהּ.

קם רבי שמעון על רגליו, וישב רגע אחד ואמר: רבון העולמים, שאתה הוא בעל המלכים ומגלה רזים, יהי רצונך לסדר דברים בפני, לקיים בי את הפסוק הזה, ואנכי אהיה עם פיד, שלא אכנס בבושה לפניך, פתח ואמר.

תקון שרשים

בראשית, מי הראשית? זו חכמה, זו נקדה של בפנים, שנאמר בה כל כבודך בת מלך פנימה, וזו יראה שהיא מצוה ראשונה, ועליה נאמר יראת יהוה ראשית דעת, והיא רמוזה במלת בראשית, ויש יראה רעה, רצועה להלקות את הרשעים, והנקדה הזו היא אות שבת וימים טובים, ואות של תפלין ואות של ברית מילה. אותה הרצועה היא יראה רעה, היא ערלה. אשרי הוא מי שמעביר אותה ממנו, שאין רשות לרצועה להלקות אותו, ועל הנקדה הזו נאמר מחלליה מות יומת. מה זה מחלליה? אלא מי שמכניס רשות זרה בחלל שלה, שהיא רשות היחיד, שעליה נאמר ונכרתה הנפש ההיא מתוך הקהל, כי את מקדש יהוה טמא.

והכל נרמז בתבה הזו, יראה בריית שבית, כמו זה: יראת בראשית, בריית בראשית, שבית בראשית, והנקדה הזו היא ראשית, יהוה קנני ראשית דרכו, כמו זה בראשית, הכל היא נקדה אחת, היא ראשית, והיא אות ברית, והיא אות שבת, והיא יראת יהוה.

מי החלל שלה? ב', ו' הוא בעלה, בו היא שמונה ונסתרת בגלות, זהו שכתוב יהיה סגור ששת ימי המעשה, כמו זה סתומה, והרי נתבאר, והנקדה

קם רבי שמעון על רגליו ויטיב רגעה חדא ואמר, רבון עלמין דאנת איהו מארי מלכין וגלי רזין, יהא רעוא דילך לסדרא מלין בפומאי, לקיימא בי האי קרא (שם ד יב) ואנכי אהיה עם פיד, דלא אעול בכסופא קדמך, פתח ואמר.

תקונא תלתין

בראשית מאן ראשית דא חכמה, דא נקודה דלגאו, דאתמר בה (תהלים מה יד) כל כבודך בת מלך פנימה, ודא יראה דאיהי פקודא קדמאה, ועלה אתמר (משלי א י) יראת יהוה ראשית דעת, ואיהי רמיזא במלת בראשית, ואית יראה רעה רצועה לאלקאה לחייביא, והאי נקודה איהי אות שבת וימין טבין ואות דתפלין ואות דברית מילה, ההיא רצועה איהי יראה רעה איהי ערלה, זכאה איהו מאן דאעבר לה מניה, דלית לה רשו לרצועה לאלקאה ליה, והאי נקודה עלה אתמר (שמות לא יד) מחלליה מות יומת, מאי מחלליה אלא מאן דאעיל רשו נוכראה בחלל דילה דאיהי רשות היחיד, דעלה אתמר (במדבר יט ט) ונכרתה הנפש ההיא מתוך הקהל פי את מקדש יהוה טמא.

זכרא אתרמיז בהאי תיבה יראה בריית שבית, פגוונא דא יראת בראשית, בריית בראשית, שבית בראשית, והאי נקודה איהי ראשית, יהוה קנני ראשית דרכו (משלי א כב), פגוונא דא בראשית, כלל איהי נקודה חדא, איהי ראשית, ואיהי אות ברית, ואיהי אות שבת, ואיהי יראת יהוה.

מאן חלל דילה ב, ו' איהו בעלה, ביה איהי נטירא וסתימא בגלותא, הדא הוא דכתיב (יחזקאל מז א) יהיה סגור ששת ימי המעשה,

בְּגוֹנוֹנָא דָּא ם סְתִימָא, וְהָא אֲתָמַר, וּנְקוּדָה אִיהִי שְׁבִיעָאָה תְּגָא עַל רִישֵׁיהּ, תְּגָא דְסִפְר תוֹרָה, עֶטְרָה עַל בְּרִית, ז' דְּאִיהִי יוֹם שְׁבִיעִי יוֹם הַשַּׁבָּת, שְׁבִיעִי וְדָאִי, וְעַלִּיהּ אֲתָמַר וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת יִפְתַּח, אֲבָל בְּיוֹמִין דְּחוּל גַּן נְעוּל אַחוּתֵי כֻלָּה (שיר ד"ב). (דף עג ע"ב) אֲתַקְרִיאַת סְתִימָא בְּאוּת ו'.

היא השביעית פתח על ראשו, וכתר של ספר תורה העטרה על הכרית, ז' שהיא היום השביעי, יום השבת, שביעי ודאי, ועליו נאמר וביום השבת יפתח, אבל בימות החלל גן נעול אחותי כלה. נקראת סתומה באות ו'.

וְהָא עֶרְלָה וּפְרִיעָה אֵינוֹן כְּמוֹן וְתַבְּן דְּחֻטָּה, בְּיוֹמִין דְּחוּל אֲתַקְרִיאַת ה"א, דְּאִיהִי הַב"ל לְה"ב הַמְזֻבָּח, לְאֲדַלְקָא מוֹץ וְתַבְּן, וְאֲשַׁתְּאֲרַת אִיהִי סֶלֶת נְקִיָּה, אֲבָל בְּיוֹמִין דְּשַׁבָּת וְיוֹמִין טְבִין אֲתַקְרִיאַת י' עֶטְרָה עַל כְּלָא, וּבִיתָא, (נ"א וְכַסָּא) דִּילָהּ, ל"ב אֱלֹהִי"ם דְּעוּבְדָא דְּבְרָאשִׁית, וְאִיהִי ב' כְּלִילָא מְעַשֵּׂר אֲמִירָן בְּכָל סֹטְרָא, הָאִי י' אֲתַקְרִיאַת יְרָאָה, בֵּין בְּשַׁבָּת בֵּין בְּבְרִית מִילָהּ בֵּין בְּדִינָא וְהָכִי בְּכָל פְּקוּדָא.

והערלה והפריעה היו הן כמוץ ותבן של החטה, בימות החלל נקראת ה"א, שהוא הב"ל לה"ב המזבח, להדליק מוץ ותבן, והיא נשארת סלת נקייה, אבל בימים של שבת וימים טובים נקראת י' עטרה על הכל, והבית (והכסא) שלה שלשים ושנים אלהיים של מעשה בראשית, והב' היא כלולה מעשר אמירות בכל צד, ה' היו נקראת יראה, בין בשבת בין בבית מילה ובין בדין, וכך בכל מצוה.

אֲרַחִי"ם דָּא נְתִיב קְדָמָאָה, עַלִּיהּ אֲתָמַר (איו"ב כח ז) נְתִיב לֹא יָדְעוּ עֵיט וְלֹא שְׁזַפְתּוּ עֵין אֵיָהּ, מֵאִי עֵין אֵיָהּ, אֶלָּא מֵאֵינוֹן מְלֹאכֵין דְּאֲמִירָן אֵיָהּ מְקוּם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, כַּד אִיהִי בְּהָאִי נְתִיב לִית לוֹן יָדִיעָה בְּהּ, דְּאִיהִי סְתִירָא מַחֲיוֹן דְּמֶרְפַּכְתָּא.

אלהיים זה הנתיב הראשון, עליו נאמר נתיב לא ידעו עיט ולא שזפתו עין איה. מה זה עין איה? אלא מאותם מלאכים שאומרים איה מקום כבודו להעריצו, כשהיא בנתיב הזה, אין להם בה ידיעה, שהיא נסתרת מחיות המרפכה.

וְהָאֲרִין הִיתָה תְּהוּ וְבַהּוּ (בראשית א ב). מֵאִי וְהָאֲרִין הִיתָה תְּהוּ וְבַהּוּ, אֶלָּא מֵאֵן דְּאֲפִיק מְרֻשּׁוֹת הִיחִיד לְרֻשּׁוֹת הַרְבִּים גְּרִים לְשְׁכִינְתָּא, לְמַהוּי תְּהוּ וְבַהּוּ חֲשֵׁן וְתַהוּם, דְּאֲתַלְבֶּשֶׁת בְּאֵינוֹן קְלִיפִין, דְּאֵינוֹן אַרְבַּע גְּלִיּוֹת, וְלֹא עוּד אֶלָּא דְּגָרִים לָהּ לְמַהוּי יִבְשָׁה תְּהוּ, דְּאֲסַתְלַקַּת נְקוּדָה מְחַלְלֵל דִּילָהּ דְּאִיהִי ב', וְאֲשַׁתְּאֲרַת יְבִישָׁה.

והארין היתה תהו ובהו, מה זה והארין היתה תהו ובהו? אלא מי שמוציא מרשות היחיד לרשות הרבים, גורם לשכינה להיות תהו ובהו חשן ותהום, שמתלבשת באותן קלפות, שהן ארבע גליות, ולא עוד, אלא שגורם לה להיות יבשה, תהו, שמתלקת הנקודה מהחלל שלה, שהיא ב', ונשארת יבשה.

נְתִיב תְּנַיִנָא, וְרוּחַ אֱלֹהִי"ם מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם (שם). מֵאִי וְרוּחַ, אֶלָּא בּוּדָאִי בְּזַמְנָא דְּשְׁכִינְתָּא נְחַתת בְּגִלוּתָא, הָאִי רוּחַ נְשִׁיב עַל אֵינוֹן דְּמַתְעַסְקִי

הנתיב הננינא, ורוח אלהיים מרחפת על פני המים. מה זה ורוח? אלא בודאי בזמן שהשכינה יורדת לגלות, הרוח

תקונא תלתין - עג ע"ב

הזו נושבת על אותם שמתעסקים בתורה, משום שהשכינה נמצאת ביניהם, והרוח הזו נעשית קול, ותאמר כך: אותם ישנים ישנה בנחיריהם, סתומי העינים ואטומי הלב, קומו והתעוררו אל השכינה, שיש לכם לב בלי השכל לדעת אותה, והיא ביניכם.

וסוד הדבר - קול אומר קרא, כמו קרא נא ה'יש עונף ואל מי מקדושים תפנה, והיא אומרת מה אקרא, כל הבשר חציר, הכל הם פכהמות שאוכלות חציר, וכל חסדו כציון השדה, כל החסד שעושים, עושים לעצמם. ואפלו כל אלו שמשתדלים בתורה, כל חסד שעושים - לעצמם עושים. באותו זמן ויזכר פי בשר המה רוח הולך ולא ישוב לעולם, וזוהי רוחו של משיח, אוי להם מי שגורמים שילך לו מן העולם ולא ישוב לעולם, שאלו הם שעושים את התורה יבשה, ולא רוצים להשתדל בחכמת הקבלה, וגורמים שמסתלק מעין החכמה, שהיא "ממנה, ונשארת ב' יבשה, אוי להם שגורמים עניות וחרב ובזה והרג ואבדן בעולם, והרוח הזו שמסתלקת היא רוח המשיח, כמו שנתבאר, והיא רוח הקדש, והיא רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת יהו"ה.

מצוה שניה, ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור, וזו אהבה שהיא אהבת חסד. זהו שפתיב ואהבת עולם אהבתיה על פן משחתיף חסד, ועליה נאמר אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ. יראה נקראת מצד השמאל, ואהבה נקראת מצד הימין.

יש יראה ויש יראה, יש אהבה

אית יראה ואית יראה, אית אהבה ואית אהבה, יראה דדחיל בר נש

באורייתא, בגין שכינתא דאשתפחת בינייהו, והאי רוח אתעביד קלא, ויימא הכי אינון דמיכין דשינתא בחוריהון, סתימין עיינין אטימין דלבא, קומו ואתערו לגבי שכינתא, דאית לכוין לבא בלא סכלתנו למנדע בה, ואיהו ביניכו.

ורוא דמלה קול אומר קרא (ישעיה מ ו), כגון קרא נא ה'יש עונף ואל מי מקדושים

תפנה (איוב ח א), והיא אומרת מה אקרא, כל הבשר חציר, פלא אינון כבערון דאכלין חציר, וכל חסדו כציון השדה (שם), כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין, ואפילו כל אינון דמשתדלין באורייתא, כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין, ביהווא זמנא ויזכור פי בשר המה רוח הולך ולא ישוב (תהלים עח לט) לעלמא, ודא איהו רוחא דמשיח, וי לון מאן דגרמין דיזיל ליה מן עלמא ולא יתוב לעלמא, דאלין אינון דעבדין לאורייתא יבשה, ולא בעאן לאשתדלא בחכמה דקבלה, דגרמין דאסתלק נביעו דחכמה דאיהי י' מינה, ואשתארת ב' יבישה, וי לון דגרמין עניותא וחרבא ובינה והרג ואבדן בעלמא, והאי רוח דאסתלק איהו רוח דמשיח כמה דאתמר, ואיהו רוח הקדש, ואיהו רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יהו"ה (ישעיה יא ב).

פקודא תננינא ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור (בראשית א ג), ודא אהבה דאיהו

אהבת חסד, הדא הוא דכתיב (ירמיה לא ב) ואהבת עולם אהבתיה על פן משחתיף חסד, ועלה אתמר (שיר ב ו) אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ, יראה אתקריאת מסטרא דשמאלא, ואהבה אתקריאת מסטרא

אית יראה ואית יראה, אית אהבה ואית אהבה, יראה דדחיל בר נש